

नेपाल सरकार
गृह मन्त्रालय
नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय
(मानवश्रोत विकास विभाग, भर्ना छनौट शाखा)
नक्साल, काठमाण्डौ ।

प्रहरी निरीक्षक पदको खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

सेवा: नेपाल प्रहरी

समूह: जनपद प्रहरी

श्रेणी: राजपत्राङ्कित तृतीय

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

यस परीक्षा योजनालाई विभिन्न चरण गरी देहाय बमोजिम पाँच चरणमा विभाजन गरीएको छ ।

क्र.सं.	परीक्षा चरण	विवरण	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
१.	प्रथम चरण (First Phase)	दरखास्त छनौट Application Screening	-	-
		प्रारम्भिक स्वास्थ्य परीक्षण Initial Medical Check-up (IMCE)	-	-
२.	द्वितीय चरण (Second Phase)	शारीरिक तन्दुरुस्ती मूल्याङ्कन Physical Endurance Evaluation Test (PEET)	-	-
		विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण Detailed Medical Check-up	-	-
३.	तृतीय चरण (Third Phase)	सामान्य ज्ञान तथा बौद्धिक परीक्षण General Ability and Reasoning Test (GART)	१००	४०
		लिखित सञ्चार सिप परीक्षण Language Proficiency Test (LPT)	१००	४०
		पेशागत अभिवृत्ति परीक्षण Professional Orientation Aptitude Test (POAT)	१००	४०
४.	चतुर्थ चरण (Fourth Phase)	विशेष स्वास्थ्य परीक्षण Special Medical Check-up	-	-
५.	पाँचौं चरण (Fifth Phase)	सक्षमता परीक्षण Competency Test: Presentation	१०	-
		अन्तरवार्ता Competency Based Interview	४०	-

प्रथम चरण (First Phase)

१. दरखास्त छनौट (Application Screening)

तोकिएको योग्यता पूरा गरी विधिवत रूपमा दरखास्त पेश गरेका उम्मेदवारहरूको दरखास्त स्वीकृत गरिन्छ ।

२. प्रारम्भिक स्वास्थ्य परीक्षण Initial Medical Check-up Examination (IMCE)

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त ,२०६९ को अनुसूची६- मा व्यवस्था भए बमोजिम हुने ।

द्वितीय चरण (Second Phase)

३. शारीरिक तन्दुरुस्ती मूल्याङ्कन परीक्षा Physical Endurance Evaluation Test (PEET)

ईभेन्ट्स	पुरुष		महिला	
	उत्तीर्ण (PASS)	अनुत्तीर्ण (FAIL)	उत्तीर्ण (PASS)	अनुत्तीर्ण (FAIL)
३०० मि.दौड	५५ सेकेण्ड सम्म	५५ सेकेण्ड भन्दा माथि	६७ सेकेण्ड सम्म	६७ सेकेण्ड भन्दा माथि
हाई जम्प	कम्तिमा ३ फिट	३ फिट भन्दा कम	कम्तिमा २ फिट	२ फिट भन्दा कम
सिट अप	कम्तिमा १२ पटक	१२ पटक भन्दा कम	कम्तिमा ५ पटक	५ पटक भन्दा कम
पुस अप	कम्तिमा १० पटक	१० पटक भन्दा कम	कम्तिमा ४ पटक	४ पटक भन्दा कम
चिन अप / पुलअप	कम्तिमा ३ पटक	३ पटक भन्दा कम	कम्तिमा ३० सेकेण्ड सम्म झुण्डिन सक्ने	३० सेकेण्ड सम्म झुण्डिन नसक्ने
३.२ कि.मी. (२ माईल) दौड	१८ मिनेट सम्म	१८ मिनेट भन्दा माथि	२१ मिनेट सम्म	२१ मिनेट भन्दा माथि

नोट:- कुनै पनि ईभेन्टमा अनुत्तीर्ण हुने उम्मेदवारलाई सो भन्दा पछि हुने ईभेन्टमा सहभागी गराईने छैन ।

४. विस्तृत स्वास्थ्य परीक्षण (Detailed Medical Check-up)

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त ,२०६९ को अनुसूची-८ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुने ।

तृतीय चरण (Third Phase)

लिखित परीक्षा (Written Examination)

लिखित परीक्षा देहाय वमोजिमको परीक्षा योजना अनुसार हुनेछ ।

परीक्षण क्षेत्र (Test Domain)	पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या×अंक	समय
सामान्य ज्ञान तथा बौद्धिक परीक्षण General Ability and Reasoning Test (GART)	प्रथम	(क) सामान्य ज्ञान (General Knowledge)	१००	४०	वस्तुगत (Objective): बहुवैकल्पिक प्रश्न (MCQs)	२५ प्रश्न × २ अंक	५० मिनेट
		(ख) बौद्धिक परीक्षण (Reasoning Test)				२५ प्रश्न × २ अंक	
लिखित सञ्चार सिप परीक्षण Language Proficiency Test (LPT)	द्वितीय	(क) अंग्रेजी भाषा (English Language)	५०	२०	विषयगत (Subjective)	पाठ्यक्रममा उल्लेख भए अनुसार	३ घण्टा
		(ख) नेपाली भाषा (Nepali Language)	५०	२०	विषयगत (Subjective)		
पेशागत अभिवृत्ति परीक्षण Professional Orientation Aptitude Test (POAT)	तृतीय	पेशागत सैद्धान्तिक ज्ञान (Professional Knowledge)	१००	४०	विषयगत (Subjective)	१३ प्रश्न × ५ अंक २ प्रश्न × १० अंक	२ घण्टा १५ मिनेट
		पेशागत व्यवहारिक परीक्षण (Professional Behavioral Test)				३ प्रश्न × ५ अंक	४५ मिनेट

द्रष्टव्यः

- यो पाठ्यक्रमको योजना अनुसार तीन पत्रको लिखित परीक्षा हुनेछ ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुनेछ ।
- प्रथम, द्वितीय र तृतीय पत्रको लिखित परीक्षा छुट्टाछुट्टै हुनेछ ।
- यस पाठ्यक्रममा जे सुकै कुरा लेखिएको भए तापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन नियमहरू तथा नीतिहरू परीक्षाको मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा रहेको सम्झनु पर्छ ।
- वस्तुगत बहुवैकल्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरूको सही उत्तर दिएमा प्रत्येक सही उत्तर बापत २ (दुई) अंक दिईने छ भने गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २०% अंक कट्टा गरिने छ । तर उत्तर नदिएमा त्यस बापत अंक दिईने छैन र अंक कट्टा पनि गरिने छैन ।
- विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरूको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरू (Short notes) सोध्न सकिने छ ।
- तृतीय पत्रको पाठ्यक्रमलाई २ वटा भागमा विभाजन गरिएको छ । पहिलो भाग (Part I) मा २ वटा खण्ड रहेका छन् र दोस्रो भाग (Part II) मा १ वटा खण्ड रहेको छ । प्रत्येक खण्डको लागि अलग अलग उत्तरपुस्तिका दिईनेछ परीक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरूको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नु पर्नेछ ।
- यस भन्दा अगाडि लागू भएको माथि उल्लेखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ ।

पाठ्यक्रम लागू मिति:- २०७९/१०/१९ गते ।

प्रथम पत्र (Paper I)

सामान्य ज्ञान तथा वौद्धिक परीक्षण
General Ability and Reasoning Test (GART)
खण्ड "क" (Section A)

सामान्य ज्ञान (General Knowledge)

पूर्णाङ्क: ५०

१. भूगोल

- नेपालको भूगोल: अवस्थिति, हावापानी, हिमश्रृंखला, नदीनाला, ताल तलैया र वनजंगल
- विश्वको भूगोल: महादेश, महासागर, नदीनाला, पर्वतश्रृंखला

२. इतिहास, संस्कृति र सामाजिक अवस्था

- विश्वका प्रमुख ऐतिहासिक घटनाहरू: म्याग्नाकार्टा, विश्वयुद्ध, औद्योगिक क्रान्ति, पुनर्जागरण, अमेरिकी स्वतन्त्रता, फ्रेन्च राज्य क्रान्ति, भारत रचीनको शासन व्यवस्था सम्बन्धी सामान्य जानकारी
- नेपालको प्राचीनकाल तथा मध्यकालको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक सांस्कृतिक अवस्था
- आधुनिक नेपालको इतिहास: पृथ्वीनारायण शाह देखि वर्तमान अवस्था सम्मको राजनीतिक, आर्थिक एवं सामाजिक सांस्कृतिक अवस्था
- नेपालका ऐतिहासिक युद्ध तथा सम्झौताहरू
- नेपालका प्रचलित धर्म, संस्कृति, जातजाति, भाषा, साहित्य र कला

३. नेपालको योजनाबद्ध विकासक्रम (योजनाहरू)

४. दिगो विकास, वातावरणीय पारिस्थिति, पर्यावरणीय संरक्षण, जलवायु परिवर्तन, जनसांख्यिकी, शहरीकरण, बसोवास, प्रदूषण, तथा राष्ट्रिय सम्पदा, राष्ट्रिय निकुञ्ज तथा आरक्षित क्षेत्रको संरक्षण सम्बन्धी जानकारी
५. कम्प्युटर, मोवाइल, इमेल-इन्टरनेट, सामाजिक सञ्जाल, ड्रोन, रोबोट जस्ता नविनतम प्रविधिले मानव जीवनमा पारेको प्रभाव
६. संयुक्त राष्ट्रसंघ तथा यसको मिसनमा नेपाल प्रहरीको सहभागिता
७. SAARC, BIMSTEC, ASEAN, European Union, NATO, INTERPOL सम्बन्धी जानकारी
८. राजनीतिक, सामाजिक, सांस्कृतिक, आर्थिक, खेलकूद, पुरस्कार, कला र साहित्य सम्बन्धी समसामयिक घटना तथा नवीनतम गतिविधिहरूवारे सामान्य जानकारी
९. नेपालको संविधान सम्बन्धी जानकारी
१०. वंश (Gene), वंशाणु (Genetics) र विधि विज्ञान (Forensic Science) सम्बन्धी सामान्य जानकारी
११. नेपालका सुरक्षा निकायहरू सम्बन्धी समसामयिक जानकारी, दर्ज्यानी चिन्ह, पद तथा श्रेणी, ट्राफिक संकेत सम्बन्धी जानकारी

खण्ड (ख) वौद्धिक परीक्षण
Section (B) Reasoning Test

पूर्णाङ्क: ५०

- 1. Verbal Reasoning:** **8 Question x 2 marks =16 Marks**
Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix, Ranking Order Test, Direction and Distance Sense Test, Logical Reasoning, Assertion and Reason, Statement and Conclusions, Statement and Course of Action, Situational Judgment.

- 2. Numerical Reasoning:** **5 Question x 2 marks =10 Marks**
Series, Analogy, Classification, Coding-Decoding, Matrix, Common Property, Data Interpretation & Data Verification, Date/Calendar.

- 3. Arithmetical Test:** **5 Question x 2 marks =10 Marks**
Arithmetical Operations, Percentage, Ratio, Fraction, Decimal, Average, Profit and Loss, Time and Work.

- 4. Non-Verbal Reasoning:** **7 Question x 2 marks =14 Marks**
Figure series, figure analogy, figure classification, figure matrix, pattern completion/finding, figure formation and analysis, rule detection, dot situation, water/mirror image, Venn-diagram, construction of triangles and squares.

द्वितीय पत्र (Paper II)
लिखित सञ्चार सिप परीक्षण
Language Proficiency Test (LPT)
खण्ड “क”
अंग्रेजी भाषा परीक्षण
(English Language Test)

Full Marks: 50

1. Comprehension: 5 Question x 1 Marks = 5 Marks
A passage is given and five questions will be followed.
2. Accurate Summary **OR** Elaboration: 1 Question x 5 Marks = 5 Marks
Candidates will be asked to summarize a given paragraph **OR** elaborate a given statement
3. Letter Writing 1 Question x 5 Marks = 5 Marks
 - Informal Letter writing
 - Business Letter writing
 - Official Letter and Applications writing
4. Report Writing 1 Question x 5 Marks = 5 Marks
 - Crime and incident report
 - Event or ceremony report
5. Essay Writing: 5 Marks
A brief (not more than 200 words), but organized essay on some topical issue not necessarily and strictly related with the profession. Prompts will be given as hints to facilitate their essay writing.
6. Translation: 1 Question x 5 Marks = 5 Marks
A short Nepali **OR** English text will be given for translation into English **OR** Nepali.
5. Grammar and Vocabulary 10 Question x 2Marks = 20 Marks
 - a. Use of correct parts of speech
 - b. Tense
 - c. Word order
 - d. Voice
 - e. Reported speech (Narration)
 - f. Relative clause
 - g. Fill in the gaps (Preposition)
 - h. Punctuation
 - i. Using the word in a sentence retaining the meaning
 - j. Single word for expressions
 - k. Synonyms/antonyms
 - l. Derivatives
 - m. Prefix and suffix use

खण्ड “ख”
नेपाली भाषा परीक्षण
(Nepali Language Test)

पूर्णाङ्क: ५०

१. नेपाली लेखन

३०अंक

- | | |
|---|---------|
| १.१. समसामयिक शीर्षकमा निबन्ध लेखन | ७.५ अंक |
| १.२. निर्धारित विषयका सम्बन्धमा प्रतिवेदन वा निवेदन लेखन | ७.५ अंक |
| १.३. विभिन्न विषयको पत्र-ताकेता पत्र, प्रतिउत्तर पत्र, निमन्त्रणा र विज्ञापन लेखन | ७.५ अंक |
| १.४. समसामयिक विषयमा टिप्पणी लेखन | ७.५ अंक |

२. नेपाली व्याकरण

५ प्रश्न × २अंक = १० अंक

- २.१. नाम, सर्वनाम, क्रियापद, विशेषण र निपात
- २.२. वाच्य, उक्ति परिवर्तन (प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष)
- २.३. समास
- २.४. प्रत्यय, उपसर्गको प्रयोग
- २.५. वाक्यांश संश्लेषण: सरल वाक्यवाट संयुक्त र मिश्र वाक्य संश्लेषण
- २.६. शुद्धाशुद्धी

३. विविध

५ प्रश्न × २ अंक = १० अंक

- ३.१. विभिन्न शब्दहरूको वाक्यमा प्रयोग, वाक्यको मेल
- ३.२. उखान टुक्काको अर्थ तथा भाव खुल्ने गरी वाक्यमा प्रयोग
- ३.३. अनुच्छेदको संक्षेपीकरण
- ३.४. अनुच्छेदको विस्तृतीकरण
- ३.५. अनुच्छेदवाट बुँदा टिपोट

तृतीय पत्र (Paper III)
पेशागत अभिवृत्ति परीक्षण
(Professional Orientation Aptitude Test (POAT))

पूर्णाङ्क: १००

Part I

पेशागत सैद्धान्तिक ज्ञान (Professional Knowledge)

समय : २ घण्टा १५ मिनेट

खण्ड क (Section A)

१. नेपाल प्रहरी परिचय

१५ अंक (३ प्रश्न × ५ अंक)

- १.१. नेपालमा प्रहरी सेवाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा विद्यमान अवस्था
- १.२. नेपाल प्रहरीको काम, कर्तव्य र पालना गर्नुपर्ने आचरणहरू
- १.३. नेपाल प्रहरीको संगठनात्मक संरचना
- १.४. प्रहरी कर्मचारीमा हुनुपर्ने गुणहरू

२. सुरक्षा व्यवस्थापन

१५ अंक (३ प्रश्न × ५ अंक)

- २.१. सुरक्षाको अवधारणा, महत्व, परम्परागत तथा नवीनतम प्रवृत्तिहरू
- २.२. सुरक्षा सतर्कता: योजना तथा कार्यान्वयन
- २.३. राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रिय परिवेशमा नेपालको आन्तरिक तथा बाह्य सुरक्षा चुनौतिहरू
- २.४. नेपालमा राष्ट्रिय सुरक्षाका विद्यमान प्रावधानहरू एवं सुरक्षा समितिहरू (केन्द्र, प्रदेश र जिल्ला) र अन्य सुरक्षा निकाय बिचको समन्वय र सहकार्य
- २.५. सुरक्षा व्यवस्थापनमा खबर संकलन, खबर विश्लेषण, प्रहरी गस्ती तथा प्रतिवेदनको महत्व
- २.६. विपद व्यवस्थापन
- २.७. संकट व्यवस्थापन
- २.८. भिड:अवधारणा, व्यवहार, भिड नियन्त्रणका उपायहरू

३. अपराध र अपराध अनुसन्धान

२० अंक (१ प्रश्न × १० अंक, २ प्रश्न × ५ अंक)

- ३.१. अपराध: परिचय, प्रकार र कारण
- ३.२. नेपालमा संगठित अपराध, सिमा अपराध, तस्करी, लागुऔषध, मानव वेचविखन, आतङ्कवाद, साइबरक्राइम, बाल अपराध, लैंगिक तथा घरेलु हिंसाका विद्यमान अवस्था र चुनौतिहरू
- ३.३. अपराध अनुसन्धान: परिचय, महत्व र विधिहरू
- ३.४. जाहेरी दरखास्त: परिचय र महत्व
- ३.५. घटनास्थल ब्यवस्थापन तथा संरक्षण
- ३.६. खानतलासी: परिभाषा, खानतलासी गर्दा ध्यान दिनुपर्ने कुराहरू
- ३.७. पक्राउ र हिरासत गर्नु पूर्व अपनाउनुपर्ने विधिहरू
- ३.८. प्रमाण: परिचय, प्रमाण संकलन गर्दा ध्यान दिनु पर्ने कुराहरू
- ३.९. विवाद, मेलमिलाप तथा मध्यस्थता
- ३.१०. अपराध नियन्त्रणमा नागरिक समाजको भूमिका

खण्ड ख (Section B)

४. प्रहरी व्यवस्थापन १५ अंक (१ प्रश्न × १० अंक, १ प्रश्न × ५ अंक)
- ४.१. अभिलेख व्यवस्थापन
 - ४.२. श्रोत साधनको व्यवस्थापन
 - ४.३. नेतृत्व, उत्प्रेरणा, निर्णय प्रक्रिया, समुह कार्य तथा समन्वय
 - ४.४. प्रहरी सेवाप्रवाह तथा सुशासन
 - ४.५. सञ्चार तथा यसका प्रकार
 - ४.६. तनाव व्यवस्थापन
 - ४.७. मानव अधिकार तथा संयुक्त राष्ट्र संघमा नेपाल प्रहरीको सहभागिता र भूमिका
 - ४.८. इन्टरपोल: परिचय र इन्टरपोलद्वारा जारी हुने सूचनाहरू
५. कानुनी व्यवस्था २० अंक (४ प्रश्न × ५ अंक)
- ५.१. नेपालको संविधान र यसका विशेषताहरू
 - ५.२. प्रहरी ऐन, २०१२ तथा प्रहरी नियमावली, २०७१
 - ५.३. मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ को भाग २, परिच्छेद २, ३, ४, ५, ६, १२, १८ र २०
 - ५.४. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४ को परिच्छेद २ र ६
 - ५.५. कसुरको अनुसन्धान सम्बन्धी नियमावली, २०७५
 - ५.६. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८को परिच्छेद ३

Part II

पेशागत व्यवहारीक परीक्षण (Professional Behavioral Test)

१५ अंक

समय : ४५ मिनेट

यस पत्रमा प्रहरीले दैनिक रूपमा गर्नुपर्ने कार्यहरू: गस्ती, अपराधको सूचना, जाहेरी दरखास्त, अपराध अनुसन्धान, खानतलासी, पक्राउ, थुनछेक, सवारी दुर्घटना, लैंगिक तथा घरेलु हिंसा, भिड नियन्त्रण, उद्धार कार्यलगायतका कार्यहरूसंग आधारित रही दिइएका विषयहरूमा प्रश्न सोधिनेछ।

1. Situational travel time ५ अंक
2. Incident Report writing ५ अंक
3. Simulation/work sample ५ अंक

चतुर्थ चरण (Fourth Phase)

विशेष स्वास्थ्य परीक्षण (Special Medical Check-up)

- प्रहरी सेवाको पदमा नियुक्ति र बढुवा गर्दा अपनाउनु पर्ने सामान्य सिद्धान्त, २०६९ को अनुसूची-९ मा व्यवस्था भए बमोजिम हुने।

पाँचौं चरण (Fifth Phase)

सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) तथा अन्तरवार्ता

विषय	पूर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली
सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation)	१०	मौखिक
अन्तरवार्ता (Competency Based Interview)	४०	मौखिक

- सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) मा प्रत्येक उम्मेदवारलाई तयारीको लागि ४ मिनेट र प्रस्तुतिकरणको लागि ४ मिनेट दिईनेछ।

पुनश्च:- पाँचौं चरण अन्तर्गतको सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) तथा अन्तरवार्ता परीक्षामा सहभागी हुने उम्मेदवारहरूको लिखित परीक्षा र सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) तथा अन्तरवार्ता परीक्षाको प्राप्ताङ्क जोडि कुल प्राप्ताङ्कको आधारमा योग्यताक्रम अनुसार परीक्षाफल प्रकाशित गरिनेछ।

परिशिष्ट-(क)

तृतीय पत्र पेशागत अभिवृत्ति परीक्षण (Professional Orientation Aptitude Test) को 'Part II' पेशागत व्यवहारिक परीक्षण (Professional Behavioral Test) को सम्बन्धमा परीक्षार्थीको लागि Guidelines

१. नेपाल प्रहरीमा प्रहरी अधिकृत/प्रहरी सहायक अधिकृत स्तरको पदमा रही कार्य गर्ने प्रहरी कर्मचारीलाई आवश्यक पर्ने सक्षमताहरू (Competencies) मापन गर्ने उद्देश्यले यो पेशागत व्यवहारिक परीक्षण परीक्षा समावेश गरिएको हो ।
२. लिखित परीक्षा योजना अन्तर्गत तृतीय पत्रमा रहेको पेशागत अभिवृत्ति परीक्षण (Professional Orientation Aptitude Test) विषयको 'Part I' मा रहेको पेशागत सैद्धान्तिक ज्ञान (Professional Knowledge) को लिखित परीक्षा समाप्त भए पश्चात 'Part II' मा रहेको पेशागत व्यवहारिक परीक्षण (Professional Behavioral Test) को लागि अंकभार १५ र समयावधी ४५ मिनेटको तोकिएको छ ।
 - २.१. पेशागत अभिवृत्ति परीक्षण को २ घण्टा १५ मिनेटको परीक्षा समाप्ति पश्चात परीक्षार्थीहरूले 'Part I' को उत्तरपुस्तिकाहरू बुझाई यथास्थानमै रहनु पर्नेछ र सोही वखतमा 'Part II' को लागि अलग्गै उत्तरपुस्तिका वितरण हुनेछ र उक्त उत्तरपुस्तिकामा नाम नामेसी विवरण भर्न र सोही उत्तरपुस्तिकामा संलग्न गरिएको निर्देशन अध्ययन गर्न १० मिनेटको समय रहनेछ ।
 - २.२. 'Part II' को पेशागत व्यवहारिक परीक्षण (Professional Behavioral Test) मा सोधिने प्रश्नहरूको उत्तर उत्तरपुस्तिकामा निर्दिष्ट गरिएको स्थानमा मात्र लेख्नुपर्ने हुन्छ ।
३. पेशागत व्यवहारिक परीक्षण अन्तर्गत Situational Travel Time, Incident Report Writing र Simulation or Work Sample विषयको परीक्षण गरिने छ । जस अन्तर्गत निम्न विषयवस्तुको सम्बन्धमा परीक्षार्थीहरूको सक्षमताहरू (Competencies) परीक्षण गरिने छ ।

(क) Situational Travel Time: यस परीक्षणमा समाजको कुनै स्थान विशेष (शहर, गाँउ, टोल) को शान्ति सुव्यवस्था खल्बल्याउने विषयवस्तु, घटना परिघटनाको बढावा हुनसक्ने सम्भावना एवं परिस्थितिको विश्लेषण गरी उक्त क्षेत्रको नाप, नक्सा बाटो (कच्ची, पक्की निर्माणमा अवरोध भएको आदि कम वा धेरै समय लाग्ने) को समेत अध्ययन गरी उक्त स्थानमा पुग्न लाग्ने समय र जाने तरीका (पैदल वा सवारी साधनबाट) को उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

(ख) Incident Report Writing: यस परीक्षणमा समाज घट्ने कुनै पनि घटनाको यथार्थ वस्तुस्थितिको सहितको घटना विवरण दिइन्छ । परीक्षार्थीहरूले उक्त विवरण ध्यानपूर्वक अध्ययन गरी सोधिएका प्रश्नहरूको छोटो उत्तर दिनु पर्नेछ ।

(ग) Simulation or Work Sample: यस परीक्षणमा नेपाल प्रहरीको विभिन्न प्रहरी युनिटहरूमा नियमित र आकस्मिक रूपमा गर्नुपर्ने कार्यहरूको श्रृंखलाहरूलाई वास्तविक जीवन्त परिस्थितिसंग मेलखाने किसिमका कार्यहरूको नमुना, उम्मेदवारको जिम्मेवारी र भुमिका समेत उल्लेख गरी विषयवस्तु उपलब्ध गराइन्छ र उक्त जिम्मेवारीलाई सो व्यक्तिले के कस्तो तर्कका आधारमा किन र कसरी प्राथमिकीकरण गर्दछ भन्ने कुरा क्रमिकरूपमा लेख्नु पर्नेछ ।

साथै Simulation or Work Sample मा दिइएको घटना विवरणको विषय वस्तुले इंकित गरेको महत्व (Importance) र जरुरीपन (Urgency) का आधारमा तपाईंले समाधान गर्दा घटनाको गाम्भीर्यतालाई ध्यानमा राखि

पहिलो सम्पन्न गर्नु पर्ने घटनालाई १, त्यस्तै दोस्रोलाई २, तेस्रोलाई ३, चौथोलाई ४, पाँचौलाई ५ गर्दै क्रमशः सो घटनालाई सम्बोधन गर्न गरिने काम कारवाहीहरू अनिवार्य रूपमा लेख्नु पर्नेछ । साथै दिइएको घटना विवरण अनुसार कार्य सम्पन्न गर्नका लागि गर्नुपर्ने मुख्य कार्य/क्रियाकलापहरू (Key Actions) र उक्त घटना जुन प्राथमिकता क्रम (Priority Order) मा तपाइले राख्नु भएको छ सो प्राथमिकता क्रममा पर्नुको कारण समेतको पुष्ट्याई (Justification) उत्तरपुस्तिकामा तोकिएको स्थानमा मात्र उल्लेख गर्नु पर्नेछ ।

४. उत्तर पुस्तिकामा निर्धारित स्थानमा उल्लेख गरिए बाहेक उम्मेदवारले आफ्नो पहिचान खुलाउने कुनै प्रकारको चिन्ह वा संकेत लेख्न पाउने छैन । उल्लेख गरिएको पाइएमा परीक्षा रद्द हुनेछ ।

परिशिष्ट-(ख)

पाँचौ चरण अन्तर्गत सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) तथा अन्तरवार्ता
(Competency Based Interview)

Competency Test: Presentation

Presentation skills are important in the workplace of police officers. Presentation exercises are a selection tool often used for positions requiring high levels of officer's work and/or presenting information. Candidates will be asked to give a presentation based on a prior case study exercise, or on a group exercise they had previously undertaken. Similarly, candidates may be given information regarding a topic, and given a set amount of time to prepare. These presentations will typically last for given time period and candidates may be allowed to use presentational tools provided by the organization.

The assessors will observe and evaluate the candidates 'communication and interpersonal skills, public speaking ability, persuasion and influence, confidence and ability to remain calm under pressure, clarity of speech and verbal ability, ability to interpret and relay information, ability to structure and design effective presentations, management of timing skills.

Competency Based Interview:

Scenario-based questions are designed to get a glimpse of candidate's decision-making process and how they may react to various situations. Experience-based questions are focused on how a person responded to relevant issues in the past. These types of questions are more about assessing candidate's decision-making process, and search for evidence one use in accomplishing tasks.

1. Educational and extra activities history
2. Recent illegal substance use
3. Interpersonal and familial interactions
4. Financial requirements
5. Self-perceived strengths and weaknesses
6. Reasons to work in a Police Service
7. Professional goals

परिशिष्ट-(ग)

Competency Matrix

S.N.	Competencies	Competency Test: Presentation	Competency based Interview
1.	Integrity		√
2.	Professional policing	√	
3.	Public orientation		√
4.	Communication	√	
5.	Leadership		√
6.	Planning and coordinating	√	
7.	Problem solving		√
8.	Result orientation	√	

- सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) सम्बन्धमा “सक्षमता परीक्षण (Competency Test: Presentation) परीक्षा संचालन एवं मूल्याङ्कन कार्यविधि-२०७७” बमोजिम हुने ।